

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 14.11.2023, klo 14:30 - 16:24

Paikka Kaupunginhallituksen kokoushuone, Hallituskatu 12

Käsitellyt asiat

§ 36 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

§ 37 Pöytäkirjan tarkastus

§ 38 Aikuisten kausilippu liikkumis- ja yhdistämispalvelujen sovelluksissa

§ 39 Kankaanpää-Pori -yhteysvälin joukkoliikenne 1.6.2024 alkaen (VARELY/6486 /2023)

§ 40 Linjan 69 Lavia-Pori reitin ja vuorotarjonnan lopettaminen 1.6.2024 alkaen

§ 41 Aloite ikäihmisten maksuttomasta joukkoliikenteestä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Jussi Ihamäki, puheenjohtaja
Sirpa Björkbacka, 1. varapuheenjohtaja
Tarja Grönblom
Juha Hernberg
Ilpo Kyllönen
Tapio Lajunen
Mari Nurmi
Jussi Viertola
Mirva Virtanen

Muut saapuvilla olleet

Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala, esittelijä
Heidi Suominen, sihteeri
Arja Laulainen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, poistui 15:57
Arto Nurmi, kaupunginhallituksen edustaja
Ilona Hämäläinen, markkinointisuunnittelija
Merika Lanne, joukkoliikennepäällikkö
Antti Salminen, joukkoliikennesuunnittelija
Seppo Salonen, yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Poissa

Rasmus Forssell

Allekirjoitukset

Jussi Ihamäki
Puheenjohtaja

Heidi Suominen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

16.11.2023

16.11.2023

Sirpa Björkbacka

Mari Nurmi

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkisilta osin nähtävänä Porin kaupungin verkkosivuilla 17.11.2023 alkaen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Heidi Suominen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 36

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Joukkoliikennejaosto päätti myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden markkinointisuunnittelija Ilona Hämäläiselle.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 37

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Rasmus Forssell ja Mari Nurmi (varalla Sirpa Björkbacka).

Pöytäkirja tarkastetaan 16.11.2023.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sirpa Björkbacka ja Mari Nurmi (varalla Ilpo Kyllönen).

Pöytäkirja tarkastetaan 16.11.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 23,23.05.2023
Joukkoliikennejaosto, § 38, 14.11.2023

§ 38

Aikuisten kausilippu liikkumis- ja yhdistämispalvelujen sovelluksissa

PRIDno-2023-1815

Joukkoliikennejaosto, 23.05.2023, § 23

Valmistelijat / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Liitteet

1 Sopimusmalli myyntirajapinnan ja toimivaltaisen viranomaisen joukkoliikenteen mobiililippujen käytöstä

Lain liikenteen palveluista (320/2017 § 155) mukaan liikkumispalvelun tarjoajien on avattava palvelua koskevat olennaiset tiedot vapaasti saataville ja kertalippujen myyntirajapinta on avattava toisille liikennepalveluille sekä yhdistämispalveluille, joissa muodostetaan matkaketjuja ja muita palvelukokonaisuuksia yhdistelemällä eri palveluntarjoajien liikkumispalveluja.

Joukkoliikenteen toimivaltaiset viranomaiset ovat velvoitettuja myyntirajapinnan avaamiseen, ja rajapintaa hyödyntävän toimijan kanssa on solmittava sopimus. Liikennepalvelulain asettama sopimisvelvoite edellyttää myös yhteydenottoihin vastaamista kohtuullisessa ajassa. Pääsyn myyntirajapintaan on oltava kohtuullista, syrjimätöntä ja oikeudenmukaista. Rajapinnan käyttöä rajoittavat ehdot eivät ole sallittuja. Rajoituksia toimijan liiketoimintamallille, palveluille tai sen käyttämille sovelluksille ei saa asettaa.

Avaamisvelvoite on ollut voimassa vuodesta 2018. Yhteistyöstä ja erilaisista sopimuksista on jo kokemusta osalla suomalaisista joukkoliikennekaupungeista. Myös Waltti Solutions Oy:n hallinnoima kaupunkien joukkoliikennelippujen myyntirajapinta on kehittynyt ja lipunmyynnin avaamisen käytännöt ja tekninen yhteistyö rajapintojen hyödyntäjien kanssa jo vakiintuneiden käytäntöjen mukaista.

Joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen näkökulmasta on tärkeä varmistaa tasapuolisesti kumppaneita kohteleva neuvottelu- ja sopimusprosessi ja sopimusehdot. Esimerkiksi salassapidosta, sopimuksen siirrosta, laskutuksesta tai asiakaspalvelusta kirjatut ehdot ovat saattaneet olla erilaisia saman viranomaisen eri yhteistyökumppaneiden kanssa ja aloitteesta tekemissä sopimuksissa. Yhtenäiset sopimusehdot edistävät samalla viranomaisen mahdollisuuksia toimia hyvänä yhteistyökumppanina ja suorittaa siltä edellytetyt tehtävät entistä sujuvammin. Käytäntöjen ja sopimusehtojen samankaltaisuus sujuvoittanee myös matkojen yhdistelyn laajenemista useampiin suomalaisiin kaupunkeihin.

Joukkoliikenneviranomaisten tavoite myyntirajapintojen avaamiselle liikkumis- ja yhdistämispalveluille on helpottaa ja lisätä joukkoliikenteen käyttöä kaupungeissa ja kaupunkiseuduilla ja osana matkaketjuja sekä yhdistelmissä muiden

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

liikkumispalvelujen kanssa. Rajapinnan ylläpidosta aiheutuu viranomaiselle jatkuvia kuluja, joiden kattamiseksi liikennepalvelulaki mahdollistaa kohtuullisten maksujen veloittamisen rajapintaa hyödyntäviltä liikkumis- ja yhdistämispalvelutarjoajilta.

Liitteenä olevaa sopimusmallia on työstetty Jyväskylän, Tampereen, Waltti Solutions Oy:n sekä Paikallisliikenneliiton edustajien yhteisenä työskentelynä. Taustatiedoksi on kerrattu Traficomien ohjeistus, ja tarkasteltu aiemmin toimialalla tehtyjä sopimuksia. Sopimus on samankaltainen muun muassa HSL:n käyttämän sopimuksen kanssa.

Sopimusluonnos soveltuu liikennepalvelulain mukaisen kertalipun myyntirajapinnan ja mahdollisesti haltijakohtaisten lipputuotteiden avaamisen toteuttamiseen, mihin ei liity puolesta-asiointia. Tarkoitus on, että se sopii toimijoille pienistä yrityksistä kansainvälisiin toimijoihin.

Sopimukseen on kirjattu keskeiset avaamisprosessiin ja rajapinnan käyttöön liittyvät vaiheet ja veloitteet, millä pyritään varmistamaan, että lippu toimii oikein ja näyttää oikealta.

Sopimuksessa tulee huomioida palvelun käyttäjän oikeudet, sillä matkaketjuja koskevaa palvelun käyttäjän suojaa koskevaa erityslainsäädäntöä ei ole olemassa. Operaattorin tulee välittää palvelunsa käyttäjälle joukkoliikenteen yleiset matkustus- ja matkaehdot. Sopimuksessa pääperiaatteena on, että rajapintaa käyttävällä operaattorilla on vastuu omaan palveluunsa liittyvästä asiakaspalvelusta ja reklamaatioiden käsittelystä.

Toimivaltaisen viranomaisen palvelun toiminnasta johtuvat operaattorin hyvitykset matkustajille voidaan vähentää TVV:lle tilitettävästä lipunmyynnin summasta, kun reklamaatiokäsittelyt ovat myös TVV:n tiedossa ja sen hyväksymiä, ja hyvitykset sen matkustus- ja matkaehtojen mukaisia.

Hyvään yhteistyöhön kuuluu, että tulossa olevista muutoksista tiedotetaan riittävän ajoissa toiselle osapuolelle. Sopimusosapuolten on välittömästi reagoitava mahdollisiin ongelmiin ja puutteisiin ja ilmoitettava niistä toisilleen.

Kumpikin sopimuksen osapuoli on oman palvelunsa rekisterinpitäjä. Osapuolet vastaavat kumpikin omassa toiminnassa käsiteltävien henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuudesta ja että henkilötietoja käsitellessä noudatetaan tietosuojasetuksessa määriteltyjä periaatteita, huolellisuutta ja hyvää tietojenkäsittelytapaa.

Koska kyseessä on liikennepalvelulain edellyttämä sopimuspakko, sopimus on laadittu toistaiseksi voimassa olevana, eikä toimivaltaisella viranomaisella voida kirjata operaattorin kanssa samanlaista irtisanomismahdollisuutta. Sopimus voidaan viranomaisen toimesta irtisanoa vain, jos operaattori ei täytä liikennepalvelulain mukaisia veloitteitaan tai ylivoimaisen esteen tilanteessa. Purkaminen tulee kyseeseen, jos sopijapuoli olennaisesti rikkoo sopimuksen ehtoja tai liikennepalvelulain mukaisia veloitteitaan.

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom jakaa tietoa ja kehittää käytäntöjä rajapinnoista sopimiseen ja lippu- ja maksujärjestelmien yhteentoimivuuden edistämiseen. Keskeistä ohjeistusta löytyy sivulta Traficomien sivustolta hakusanoilla Rajapintakäytännöt ja Liikkumisen rajapinnat.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Perusteltu syy sopimuksesta kieltäytymiseen voi Traficomien ohjeistuksen mukaan liittyä lähinnä siihen, ettei osapuolta pystyttäisi luotettavasti yksilöimään (rekisteröity yritys/yhteisö, y-tunnus), sopijapuoli on asetettu konkurssiin, liiketoimintakieltoon tai sopijapuoleen liittyä lakisääteisiä tai kansainvälisiin sopimusvelvoitteisiin sisältyviä rajoitteita.

Puolesta-asiointia varten viranomaiset pyrkivät toteuttamaan suositeltavan ratkaisun ja sopimusmallin, kun se mahdollistuu. Puolesta-asiointiin ja henkilökohtaisiin etuuksiin liittyvät asiakasprosessit eivät kaikilta osin ole valmiita ja digitaalisia (esim. opiskelijastatuksen tai Kela-tukioikeuksien toteaminen) ja puolesta-asioinnin tietosuojakäytännöt ovat vielä epäselvät.

Joukkoliikenneviranomaisen omien tavoitteiden mukaiset palveluhankinnat liittyen esimerkiksi matkakorttilatausten myyntiin kioskeissa tai mitkä tahansa palvelusopimukset, joihin halutaan asettaa toimivaltaisen viranomaisen ehtoja ja tavoitteita, hankitaan ja sovitaan toisenlaisilla asiakirjoilla.

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää

- Hyväksyä liitteen sopimusluonnoksen toimivaltaisen viranomaisen yhteistyön lähtökohdaksi myyntirajapinnan avaamisessa ja valtuuttaa suunnittelu- ja kehittämissyksikön päällikön allekirjoittamaan sopimuksia myyntirajapinnan ja joukkoliikenteen mobiililippujen käytöstä liikkumis- ja yhdistämispalvelujen sovelluksissa.
- Tarjota myyntirajapinnassa CITY A -vyöhykkeen kertalipun, jossa on 60 minuutin käyttöaika ja josta liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoaja tilittää toimivaltaiselle viranomaiselle 3,10 euroa alv. 0 % per rajapinnasta haettu ja peruuttamaton lippu.
- Todeta, että toimivaltainen viranomaisella ei maksa liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoajalle lipunmyynnistä palkkiota tai korvausta eikä rajapinnan käyttöönotosta ja käytöstä koituvia kustannuksia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Joukkoliikennejaosto, 14.11.2023, § 38

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 23.5.2023 § 23 päättänyt tarjota myyntirajapinnassa CITY A -vyöhykkeen kertalipun, jossa on 60 minuutin käyttöaika ja josta liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoaja tilittää toimivaltaiselle viranomaiselle 3,10 euroa alv. 0 % per rajapinnasta haettu ja peruuttamaton lippu, sekä valtuuttaa

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

suunnittelu- ja kehittämissyksikön päällikön allekirjoittamaan sopimuksia myyntirajapinnan ja joukkoliikenteen mobiililippujen käytöstä liikkumis- ja yhdistämispalvelujen sovelluksissa.

Keskusteluissa liikkumis- ja yhdistämispalvelujen tarjoajien kanssa on ilmennyt tarve lisätä myyntirajapintaan aikuisten 30 päivän kausilippu, jotta työsuhde-etuussovelluksissa voitaisiin myydä säännöllisille työmatkoille soveltuvia lipputuotteita. Työsuhde-etuuksia tarjoavat työnantajat tukevat muun muassa työntekijöiden työmatkoja. Tuetuissa työmatkoissa on paljon myynnin ja matkustuksen kasvumahdollisuuksia. Joukkoliikennejaostolle ehdotetaan, että myyntirajapintaa lisätään aikuisten kausilippu hintaan 50,00 € alv. 0 % per rajapinnasta noudettu ja peruuttamaton lippu.

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää

- Tarjota myyntirajapinnassa CITY A -vyöhykkeen aikuisten 30 päivän kausilipun, josta liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoaja tilittää toimivaltaiselle viranomaiselle 50,00 euroa alv. 0 % per rajapinnasta haettu ja peruuttamaton lippu.
- Valtuuttaa suunnittelu- ja kehittämissyksikön päällikön allekirjoittamaan sopimuksia myyntirajapinnan ja joukkoliikenteen mobiililippujen käytöstä liikkumis- ja yhdistämispalvelujen sovelluksissa.
- Todeta, että toimivaltainen viranomainen ei maksa liikkumis- ja yhdistämispalvelun tarjoajalle lipunmyynnistä palkkiota tai korvausta eikä rajapinnan käyttöönnotosta ja käytöstä koituvia kustannuksia.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 24,23.05.2023

Joukkoliikennejaosto, § 39, 14.11.2023

§ 39

Kankaanpää-Pori -yhteysvälin joukkoliikenne 1.6.2024 alkaen (VARELY/6486/2023)

PRIDno-2023-1834

Joukkoliikennejaosto, 23.05.2023, § 24

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Varsinais-Suomen ELY-keskus on kutsunut Jämijärven, Kankaanpään, Karvian, Pomarkun ja Porin kunnat neuvottelemaan 31.5.2024 päättyvistä joukkoliikenteen käyttöoikeussopimuksista ja avoimen joukkoliikenteen hankintatarpeista 1.6.2024 alkaen. Päätymässä olevat sopimukset ovat:

- KÄYTTÖ- 660148 Lavia-Kankaanpää (A. Lamminmäki Oy)
- KÄYTTÖ-735923 Jämijärvi-Kankaanpää (A. Lamminmäki Oy)
- KÄYTTÖ-659527 Kankaanpää-Pomarkku-Pori, Karvia-Pori, Jämijärvi-Kankaanpää (Länsilinjat Oy)
- KÄYTTÖ-697926 Honkajoki-Kankaanpää (Urpolan Liikenne Ky)

Neuvottelussa 26.4.2023 VARELY esitti kunnille tilannekuvan yhteysvälin joukkoliikenteeseen vaikuttavista muutoksista ja ehdotuksen yhteysvälin vuorotarjonnan sopeuttamisesta toteutuneeseen kysyntään ja odotettavissa olevaan kustannuskehitykseen, sekä keinoista, joilla joukkoliikenteen käyttöä edistettäisiin seuraavan sopimuskauden aikana.

Tilannekuva:

- Korona näkyy edelleen – matkustajamäärät eivät ole palautuneet.
- Liikkumistarpeet ovat muuttuneet, etätyö näkyy jatkossakin.
- Liikenteen järjestämisen kustannukset ovat kasvaneet räjähdysmäisesti koronasta ja Ukrainan sodasta johtuvasta polttoaineiden hintojen noususta.
- Käyttöoikeussopimuksesta hankintasopimukseen siirtyminen mahdollistaa sopimuksen aikaiset vuorotarjonnan, lipputuotteiden ja asiakashintojen muutokset joustavasti.
- Hankintasopimuksen myötä otettaisiin käyttöön VARELY:n kilpailuttama Seutu + -lippujärjestelmä, reittiopas ja aikataulupalvelut sekä markkinointi.

Neuvottelujen tuloksena kunnat selvittelevät joukkoliikennetarpeitaan ja tutkivat VARELY:n alustavaa ehdotusta vuorojen määrästä ja aikataulusta.

Porin keskustan suunnalta tarkasteltuna Porin ja Kankaanpään välillä on tilastollisesti merkittävää työmatkustusta. Molempiin kaupunkeihin tavoitellaan maanantaista perjantaihin noin 8-16 väliselle joustavalle työajalle soveltuvat työmatkavuorot sekä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

niitä täydentävää asiointia mahdollistavaa vuorotarjontaa ja vapaa-ajan matkayhteyksiä viikonlopuille. Lisäksi Porista päin käydään Pomarkun lukiota ja vuorot tarjoavat Noormarkun ja Söörmarkun asukkaille lisää vaihtoehtoja Porin suuntaan.

Lavian ja Kankaanpään väliset vuorot eivät ole välttämättömiä perusopetuslain mukaisten koulumatkojen toteuttamiseksi. Sivistystoimiala ostaa erilliskuljetuksia Lavian yhtenäiskoulun oppilaille (tilausajoja, joihin ei oteta omalla rahalla maksavia asiakkaita kyytiin). Erilliskuljetusten kilpailutettu sopimuskausi on kesken eikä koululaisten ja muiden matkustajien liikkumistarpeiden yhteensovittamiseen ole keinoja.

Porin kaupungin järjestämässä asukasillassa Laviassa 10. toukokuuta 2023 oli koolla yli viisikymmentä lavialaista. Asukasiltaan osallistunut joukkoliikennepäällikkö kävi keskustelua osallistujien kanssa joukkoliikennetarpeista. Keskustelun yhteenveto julkaistaan Porin kaupungin ylläpitämällä Lavian palvelualueen verkkosivuilla. Lavian asukkaat nostivat esille seuraavia liikkumispalvelutarpeita:

- Porin ja Lavian välillä Kullaan Koskin kautta kulkeva noin klo 8-16 työaikaan sovitettu vuoropari (linja 69) ei toimi asiointiin, koska perilläoloaika Porissa on liian pitkä, eikä se toimi opiskelijoille, koska koulupäivistä tulee yli kymmentuntisia.
- Lavia-Kankaanpää -vuorot toimivat nyt etusijaisesti Kankaanpään lukion ja Sataedun opiskelijoiden kulkemiseen ja siksi Laviasta käydään paljolti Kankaanpäässä opiskelemassa. Nykyistä aikataulua voisi kuitenkin paremmin yhteensovittaa oppilaitosten aikataulujen kanssa.
- Poriin toivotaan asiointia ja kulttuuritapahtumiin osallistumista mahdollistavia joukkoliikennesyhteyksiä, ei niinkään työmatkavuoroja.
- Lisäksi asukasillan osallistajat toivoivat Lavian sisäisen joukkoliikenteen tarjontaa eli koulukuljetusten siirtämistä suljetuista tilausajoista avoimeksi joukkoliikenteeksi ja ovelta-ovelle -asiointia tukevaa liikkumispalvelua.

Lavian asukasillan keskustelujen tuloksena VARELY:n ja Kankaanpää kaupungin kanssa käytäviin neuvotteluihin Lavia-Kankaanpää -yhteysvälin vuoroista ja kustannustenjaosta lähdetään seuraavin tavoittein:

1. Lavia-Kankaanpää -yhteysvälillä jatkuu uudella sopimuskaudella Kankaanpään lukion ja Sataedun toimipisteen opiskelijoiden tarpeisiin ensisijaisesti suunniteltu avoin joukkoliikenne.
2. Avoimen joukkoliikenteen hankintakokonaisuudessa tutkitaan aikataulujen yhteensovittamista siten, että syntyy Lavia-Kankaanpää-Pori -matkaketjuja, jolloin Porissa on noin kolme tuntia asiointiaikaa. Toimiva matkaketju korvanee Lavia-Pori -yhteysvälin joukkoliikenteen (linja 69).
3. Seutu + -lippujärjestelmä mahdollistaa kohtuuhintaisen lipputuotteen matkaketjun toistuvalla käytöllä.

Kankaanpää-Pori ja Lavia-Kankaanpää -yhteysvälien joukkoliikenteen kustannustenjakoehdotus tehdään vasta kun joukkoliikennetarpeista saadaan koottua tarkoituksenmukaiset reitit ja aikataulut. Tavoitetilassa kilpailutus käynnistetään syyskuussa, mikä tarkoittanee, että Porin kaupungin sitoutuminen hankintaan ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kustannustenjakoon on tehtävä jo kesän 2023 aikana. Aikataulusyistä päätösesitys vietänee elinvoima- ja ympäristölautakuntaan päätettäväksi.

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto käy evästyskeskustelua Kankaanpää-Pori ja Lavia-Kankaanpää - yhteysvälien joukkoliikenteestä ja VARELY:n hankinnan kustannustenjakoon osallistumisesta.

Päätös

Joukkoliikennejaosto kävi evästyskeskustelun Kankaanpää-Pori ja Lavia-Kankaanpää - yhteysvälien joukkoliikenteestä ja VARELY:n hankinnan kustannustenjakoon osallistumisesta.

Joukkoliikennejaosto, 14.11.2023, § 39

Valmistelija / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Liitteet

1 Salassa pidettävä, kustannusarvio Pohjois-Satakunnan joukkoliikenteen hankintakohteet 1.6.2024 alkaen

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Yhteysvälien Pori-Pomarkku-Kankaanpää, Karvia-Honkajoki-Kankaanpää, Jämijärvi-Kankaanpää ja Lavia-Kankaanpää nykyiset liikennöintisopimukset päättyvät 31.5.2024. Yhteysvälien liikenteellä hoidetaan perusopetuksen oppilaiden ja toisen asteen opiskelijoiden kulkemista sekä mahdollistetaan vaihtoehtoisia yhteyksiä työssäkäyntiin ja asiointiin. Liikenne on hankittava uudelle sopimuskaudelle ja sen hoitamisesta on järjestettävä avoin tarjouskilpailu. Hankittavasta liikennekokonaisuudesta on käyty neuvotteluja Varsinais-Suomen ELY-keskuksen (joukkoliikenneviranomaisen), Porin kaupungin, Kankaanpään kaupungin, Pomarkun kunnan, Karvian kunnan ja Jämijärven kunnan kesken.

Hankintaa koskevat keskeiset muutokset verrattuna aiempaan ovat:

1) Useasta liikennekohteesta yhteen kohteeseen

Ely-keskus esittää, että yhteysvälien liikenne hankintaa jatkossa yhtenä kokonaisuutena. Aiemmin kukin yhteysväli on muodostanut oman hankintakohteensa. Mikäli liikenteet hankitaan samassa kokonaisuudessa, lippu- ja maksujärjestelmien yhtenäisyyden takia vaihdot saadaan sujumaan paremmin. Kohde on mahdollista hoitaa kuudella linja-autolla. Se soveltuu myös pienemmille tarjoajille, koska tarjoajilla on mahdollisuus muodostaa yhteenliittymiä.

Hankittavaksi esitetään nykyistä hieman matalampaa palvelutasoa (neljä vuoroa vähemmän Pori-Pomarkku-Kankaanpää välillä). Liikenteen käyttö on viime vuosien aikana vähentynyt. Liikenteen maksajatahoilla on lisäksi tarve hallita kustannuksia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Liikenteen hankintakustannukset ovat viime vuosina nousseet huomattavasti, koska polttoaine- ja energiakustannusten kehitys heijastuu tarjoushintoihin.

2) Hankintamallin muutos

Nykyinen liikenne on hankittu käyttöoikeussopimusmallilla, jossa liikenteenharjoittaja saa lipputulot ja sen lisäksi kuukausittaisen liikennöintikorvauksen. Nykyisessä markkinatilanteessa bruttosopimusmallilla saavutetaan kohtuullisempi tarjoushinta, koska tarjoajan ei mallissa tarvitse laskea varmuusvaraa lipputulojen osalta. Bruttomallissa liikenteenharjoittaja saa kiinteän kuukausittaisen liikennöintikorvauksen ja liikenteen rahoittajat kantavat lipputuloriskin. Tästä johtuen hankintamallia esitetään muutettavaksi ainakin tälle hankintakierrokselle.

3) Kalusto

Hankinta on mahdollista ajaa kuudella (6) linja-autolla. Kaikkia yhteysvälejä tullaan ajamaan M3-luokan linja-autoilla. Kaukoliikenteen linja-autoja ei koske laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista. Hankinnassa edellytetään, että kaluston enimmäisikä on 15 vuotta.

4) Lippu- ja maksujärjestelmät

Hankinnassa edellytetään Ely-keskuksen hallinnoiman Seutu+ -lippu- ja maksujärjestelmän käyttöönottoa. Seutu+ -kausilippu mahdollistaa jatko- ja vaihtomatkat valitulla kelpoisuusalueella. Samoin järjestelmä mahdollistaa reittioppaan käyttöönoton.

5) Sopimuskausi

Liikenteen sopimuskaudeksi esitetään 1.6.2024-31.5.2027 + optio 1.6.2027-31.5.2030.

6) Kustannusjako

Hankintakokonaisuudesta on tehty bruttokustannusarvio. Ennen hankintapäätöksen tekemistä liikenteen rahoitukseen osallistuvat tahot sitoutuvat bruttokustannusten jakamiseen. Liikenteen nettokustannus tulee olemaan bruttokustannusta alhaisempi, koska matkustajien maksamat lipputulot vähentävät rahoittajaosapuolten maksettavaksi tulevaa summaa

Kustannusjako-osuuksista on käyty osapuolten kesken neuvotteluja. Ely-keskus esittää jaon perusteeksi kuntaa palvelevien vuorojen määrä ajopäivien mukaan huomioituna. Jakotapa on usean kunnan kautta ajavan liikenteen osalta hyvin tyypillinen. Esitys jaosta on:

ELY-keskus	50 %
Kankaanpää	19,40 %
Pori	13,38 %
Pomarkku	10,10 %
Jämijärvi	4,38 %
Karvia	2,74 %

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto on käynyt evästyskeskustelua 23.5.2023 (§ 24) Pohjois-Satakunnan joukkoliikenteen yhteishankinnasta sekä Porin kaupungin tavoitteista, millaista reitti-, vuoro- ja lipputarjontaa Pori-Kankaanpää-Lavia reiteillä halutaan seuraavalle sopimuskaudelle. Käytyjen neuvottelujen ja Ely-keskuksen tekemän hankintakohteen suunnittelun tuloksena evästyskeskustelussa asetetut tavoitteet on saavutettu palvelutason näkökulmasta.

Pori-Pomarkku-Kankaanpää -yhteyden toimivuuden arviointi

Joukkoliikenteen vuorotarjonta säilyy ympärivuotisena ja siten mahdollistaa työmatkat säännölliselle noin 8-16 joustavalle työpäivälle molempiin suuntiin. Opiskelijoiden matkat Porista Pomarkun lukioon mahdollistuvat edelleen. Yhteysväliillä säilyy asiointia ja vapaa-aikaa tukevia vuoroja keskellä arkipäivää. Viikonloppuisin ajetaan muutama vuoro sekä lauantaisin että sunnuntaisin.

Lavia-Kankaanpää-Pori -yhteyden toimivuuden arviointi

Laviasta Kankaanpäähän ajetaan vuoroja perusopetuksen työpäivinä, mikä mahdollistaa opiskelijoiden kulkemisen Kankaanpään lukioon ja Sataeduun. Vuorotarjonta sopii myös asiointiin Kankaanpään palveluissa. Nykyisen sopimuksen vuorotarjontaa ei hyödynnetä Lavian yhtenäiskoulun perusopetuslain mukaisesti kuljetuksiin, vaan perusopetuksen oppilaat kulkevat suljetuissa tilausajoissa.

Iso parannus nykytilanteeseen verrattuna on uuden sopimuskauden Pori-Kankaanpää-Lavia -matkaketjun mahdollistuminen ja Seutu+ -lippu- ja maksujärjestelmän kautta tarjottavat yhteiset kausi- ja sarjaliput toistuvasti Lavian ja Porin välillä asiointimatkoja tekeville. Lavia-Kankaanpää ja Kankaanpää-Pori vuorotarjonnan aikatauluja on yhteensovitettu siten, että Laviasta on perusopetuksen koulupäivinä mahdollista tehdä Poriin vaihdollinen asiointimatka. Perilläoloaika Porissa on noin neljä tuntia aamupäivällä, kun julkiset ja kaupalliset palvelut ovat hyvin avoimena.

Taloudellisuuden arviointi

Porin kaupunki osallistuu päättyvän Kankaanpää-Pori ja Lavia-Kankaanpää käyttöoikeussopimuksen kustannuksiin. Päättyvän sopimuksen kustannuksiin verrattuna uuden kilpailutettavan liikenteen kustannusarvio on merkittävästi suurempi, vaikka palvelutaso heikkenee vuorojen määrän vähentyessä.

Porin kaupunki sitoutuu kolmeksi vuodeksi kustannuksiin ja mahdollisen option myötä uuteen kolmen vuoden sopimuskauteen. Kolmen vuoden kuluessa toteutuvat lipputulot saattavat helpottaa kustannusten kattamista jos matkojen määrä reitillä kasvaa, mutta toisaalta yleinen liikenteen kustannuskehitys ei vaikuta lyhyellä aikavälillä laskevan kustannuksia. Vallitseva kustannuskehitys haastaa kaikki hankinnan osapuolet ja kustannusten jakoon osallistujat yhtä lailla. Kustannustenjakoehdotus on kuitenkin perusteltu ja Porin kaupungille oikeudenmukainen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Yhteishankinnan vuorotarjonta Kankaapää-Pori -reitillä saattaa mahdollistaa Noormarkun läpi kulkevien Porin joukkoliikenteen reittien (62, 63, 64, 66) vuorojen vähentämistä tai yhteensovittamista, mistä todennäköisesti saataisiin yhteishankinnan kustannusnousua korvaavia säästöjä joukkoliikenne-kustannuspaikan kokonaistalouteen.

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää

- hyväksyä kohteen hankinnan yhteistyössä Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Jämijärven, Kankaanpään, Karvian ja Pomarkun kuntien kanssa, siten että tilaajana toimii Varsinais-Suomen ELY-keskus.
- hyväksyä esitetyn palvelutason.
- hyväksyä periaatteellisen kustannusjaon Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja kuntien välillä.
- valtuuttaa suunnittelu- ja kehittämissyksikön päällikön sopimaan hankinta-asiakirjojen lopullisesta muodosta ja yksityiskohtaisesta rahoitusyhteistyöstä.

Mikäli tarjouskilpailun edullisin tarjous hintahaarukan, johon kunta on sitoutunut, asia palaa takaisin kunnalliseen päätöksentekoon. Hankinta on tällöin mahdollista keskeyttää.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/joukkoliikenteen projektipäällikkö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 40

Linjan 69 Lavia-Pori reitin ja vuorotarjonnan lopettaminen 1.6.2024 alkaen

PRIDno-2023-4145

Valmistelija / lisätiedot:

Seppo Salonen

seppo.salonen@pori.fi

yksikön päällikkö, suunnittelu- ja kehittämissyksikkö

Lavia-Pori -yhteysvälin reittiä ja vuorotarjontaa on käsitelty joukkoliikennejaostossa 23.5.2023 § 24. Kokouksessa käytiin evästyskeskustelua suorasta vuorotarjonnasta väleillä Pori-Kankaanpää ja Lavia-Kankaanpää sekä Pori-Kankaanpää-Lavia -matkaketjusta. Ote jaostokokouksen pöytäkirjasta:

"Lavian ja Kankaanpään väliset vuorot eivät ole välttämättömiä perusopetuslain mukaisten koulumatkojen toteuttamiseksi. Sivistystoimiala ostaa erilliskuljetuksia Lavian yhtenäiskoulun oppilaille (tilausajoja, joihin ei oteta omalla rahalla maksavia asiakkaita kyytiin). Erilliskuljetusten kilpailutettu sopimuskausi on kesken eikä koululaisten ja muiden matkustajien liikkumistarpeiden yhteensovittamiseen ole keinoja.

Porin kaupungin järjestämässä asukasillassa Laviassa 10.5.2023 oli koolla yli viisikymmentä lavialaista. Asukasiltaan osallistunut joukkoliikennepäällikkö kävi keskustelua osallistujien kanssa joukkoliikennetarpeista. Keskustelun yhteenveto julkaistiin Porin kaupungin ylläpitämällä Lavian palvelualueen verkkosivuilla. Lavian asukkaat nostivat esille seuraavia liikkumispalvelutarpeita:

- Porin ja Lavian välillä Kullaan Koskin kautta kulkeva noin klo 8-16 työaikaan sovitettu vuoropari (linja 69) ei toimi asiointiin, koska perilläoloaika Porissa on liian pitkä, eikä se toimi opiskelijoille, koska koulupäivistä tulee yli kymmentuntisia.
- Lavia-Kankaanpää -vuorot toimivat nyt ensisijaisesti Kankaanpään lukion ja Sataedun opiskelijoiden kulkemiseen ja siksi Laviasta käydään paljon Kankaanpäässä opiskelemaan. Nykyistä aikataulua voisi kuitenkin paremmin yhteensovittaa oppilaitosten aikataulujen kanssa.
- Poriin toivotaan asiointia ja kulttuuritapahtumiin osallistumista mahdollistavia joukkoliikennesyhteyksiä, ei niinkään työmatkavuoroja.
- Lisäksi asukasillan osallistajat toivoivat Lavian sisäisen joukkoliikenteen tarjontaa eli koulukuljetusten siirtämistä suljetuista tilausajoista avoimeksi joukkoliikenteeksi ja ovelta-ovelle -asiointia tukevaa liikkumispalvelua.

Lavian asukasillan keskustelujen tuloksena on VARELY:n ja Kankaanpään kaupungin kanssa neuvoteltu Lavia-Kankaanpää -yhteysvälin vuoroista ja kustannustenjaosta seuraavin tavoittein:

1. Lavia-Kankaanpää -yhteysvälillä jatkuu uudella sopimuskaudella Kankaanpään lukion ja Sataedun toimipisteen opiskelijoiden tarpeisiin ensisijaisesti suunniteltu avoin joukkoliikenne.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

2. Avoimen joukkoliikenteen hankintakokonaisuudessa tutkitaan aikataulujen yhteensovittamista siten, että syntyy Lavia-Kankaanpää-Pori -matkaketjuja, jolloin Porissa on noin kolme tuntia asiointiaikaa. Toimiva matkaketju korvaisi Lavia-Pori -yhteysvälin joukkoliikenteen (linja 69).
3. Seutu + -lippujärjestelmä mahdollistaa kohtuuhintaisen lipputuotteen matkaketjun toistuvalla käytöllä."

Linja 69 nykytilanne

Linjalla 69 tehdään vähiten matkoja kaikista Porin joukkoliikenteen linjoista. Linjaa ajetaan yksi edestakainen vuoro arkipäivisin ympärivuotisesti. Elo-lokakuussa 2023 yhdellä vuorolla matkusti keskimäärin noin neljä matkustajaa. Säännöllistä matkustusta on näkynyt vain kahdelta pysäkiltä (Lavian keskusta, Kullaan Koski). Linjalla 69 tehtiin vuodessa noin 1800 matkaa.

Linjan 69 liikennöintikustannukset ovat noin 510 euroa päivässä ja 130 000 euroa vuodessa hankintasopimuksen nykyisellä kustannustasolla. Lipputulolla katetaan alle 5 prosenttia liikennöintikustannuksista. Yhden matkustajan kuljettaminen elo-lokakuussa 2023 maksoi noin 60 euroa. Koulujen kesäloma-aikana linjan 69 matkustus noin puolittuu, mutta liikennöintikustannukset säilyvät samoina eli yhden matkan keskimääräinen hinta on ollut yli sata euroa.

Matkojen määrän kehitys on ollut laskusuuntaista Porin joukkoliikenteen muuhun linjastoon verrattuna. Syyskaudella 2023 linjan 69 matkojen määrä on ollut noin 15 prosenttia ja kevätkaudella 2023 noin 25 prosenttia pienempi vuoteen 2022 verrattuna. Samaan aikaan Porin joukkoliikenteen kokonaismatkamäärä on kasvanut vuonna 2023 vuoteen 2022 verrattuna.

Lavian linjalla 69 on käytössä samat lipputuotteet kuin muilla Porin joukkoliikenteen linjoilla (esimerkiksi aikuisen kertalippu 3,50 € ja kausilippu 55 €). Edulliset lippuhinnat ja alennuskampanjat eivät ole juurikaan houkutelleet matkustajia. Esimerkiksi 20.-26.2.2022 linjalla 69 kulki keskimäärin 2,1 matkustajaa per vuoro, vaikka matkustus oli maksutonta talvilomaviikon ajan koko Porin joukkoliikenteessä. Talvilomaviikon aikana Porin joukkoliikenteen matkamäärä noin kaksinkertaistui kampanjan ansiosta.

Toimenpide ja perustelut

Joukkoliikennejaostolle ehdotetaan, että suora linja Porista Kullaan Koskin kautta Laviaan lopetetaan kouluvuoden päätteeksi 1.6.2024. Nykyinen linja 69 on kokonaan Porin kaupungin rahoittama ja 95 % subventioasteella erittäin kustannustehoton.

Lavian asukastilaisuudessa käydyn keskustelun perusteella linjan palvelu ei vastaa lavialaisten Porissa asioimiseen kohdistuvia toiveita eikä tarpeita. Linjan palvelutaso ei vastaa lavialaisten työmatka- eikä opiskelumatkatarpeita. Koska vuoroja on vain kaksi päivässä, vuorotarjontaa vähentämällä ei enää saavuteta säästöä.

Lavialaisilla säilyy mahdollisuus matkustaa Poriin vaihdollisella yhteydellä Kankaanpään kautta, koska Varsinais-Suomen ELY-keskus kilpailuttaa loppuvuodesta 2023 Pohjois-Satakunnan joukkoliikennedyhteiset Laviasta Kankaanpäähän ja Kankaanpäästä Poriin (päätoisehdotus kustannustenjakoon osallistumisesta joukkoliikennejaoston kokouksessa 14.11.2023). Joukkoliikenteen lippu- ja maksujärjestelmä on VARELY:n Seutu+, eli sen avulla Pori-Kankaanpää-Lavia -

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

matkaketjulle on mahdollista tarjota edullisia sarja- ja kausilippuja. Lavian ja Kankaanpään välille kilpailutetaan kolme vuoroa per suunta. Matkaketjun avulla on mahdollista tehdä Poriin asiointimatka, jolla on noin neljä tuntia aikaa asiointille julkisissa ja kaupallisissa palveluissa hyvään aukioloaikaan.

Koulujen loma-aikoina Lavia-Kankaanpää -vuoroja ei ajeta. Liikkumispalvelut ovat tällöin markkinaehtoisia. Asukkaat voivat tarvittaessa hakea sosiaalihuoltolain tai vammaispalvelulain nojalla henkilökohtaisia tarveharkintaan perustuvia avustuksia liikkumisen kustannusten kattamiseen.

Porin kaupungin vuotta 2024 koskevan talousarvioprosessin aikana on alustavasti esitetty, että kaupunki aloittaa talouden sopeuttamisohjelman tekemisen vuoden 2024 aikana tavoitteena pysyvät kustannussäästöt vuodesta 2025 alkaen. Linjan 69 lopettaminen tuo vuosittain noin 130 000 euron säästöt joukkoliikenteen järjestämiskustannuksissa ilman että lipputulot juurikaan vähenevät.

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää, että linjan 69 Lavia - Pori reitti ja vuorotarjonta lopetetaan 1.6.2024 alkaen.

Äänestykset

JAA - Joukkoliikennejaosto päättää lopettaa linjan 69 reitin ja aikataulun 1.6.2024 alkaen sekä edellyttää joukkoliikenne ja liikkuminen -toimintayksikköä selvittämään vaihtoehtoisia Lavian ja Porin välisiä suoran liikenteen toteuttamismalleja 1.3.2024 mennessä. EI - Joukkoliikennejaosto hylkää esityksen. Joukkoliikenneviranomaisen tarkastelee liikenteen asiakasmäärien kehittymistä vuoden jakson ajan ja tekee sen mukaan päätöksen liikenteen tulevaisuudesta.

Jaa

Mari Nurmi
Sirpa Björkbacka
Mirva Virtanen
Juha Hernberg

Ei

Jussi Viertola
Tarja Grönblom
Jussi Ihamäki
Ilpo Kyllönen
Tapio Lajunen

JAA- pohjaehdotus EI- muutosesitys: Joukkoliikennejaosto hylkää esityksen. Joukkoliikenneviranomaisen tarkastelee liikenteen asiakasmäärien kehittymistä vuoden jakson ajan ja tekee sen mukaan päätöksen liikenteen tulevaisuudesta.

Ei

Tapio Lajunen
Tarja Grönblom
Jussi Ihamäki
Sirpa Björkbacka
Jussi Viertola

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Mari Nurmi
Juha Hernberg
Mirva Virtanen
Ilpo Kyllönen

Kokouskäsitely

Merkitään, että Arja Laulainen poistui kokouksesta klo 15.57 asian käsittelyn aikana.

Mirva Virtanen teki Juha Hernbergin kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: Joukkoliikennejaosto päättää lopettaa linjan 69 reitin ja aikataulun 1.6.2024 alkaen sekä edellyttää joukkoliikenne ja liikkuminen – toimintayksikköä selvittämään vaihtoehtoisia Lavian ja Porin välisiä suoran liikenteen toteuttamismalleja 1.3.2024 mennessä.

Jussi Ihamäki teki Tarja Grönblomin kannattamana seuraavan muutosehdotuksen: Joukkoliikennejaosto hylkää esityksen. Joukkoliikenneviranomaisen tarkastelee liikenteen asiakasmäärien kehittymistä vuoden jakson ajan ja tekee sen mukaan päätöksen liikenteen tulevaisuudesta.

Puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kaksi kannatettua muutosesitystä, niin asiasta on äänestettävä.

Asiassa suoritettiin äänestys muutosehdotusten välillä:

JAA: Mirva Virtasen tekemä ja Juha Hernbergin kannattama muutosehdotus: Joukkoliikennejaosto päättää lopettaa linjan 69 reitin ja aikataulun 1.6.2024 alkaen sekä edellyttää joukkoliikenne ja liikkuminen –toimintayksikköä selvittämään vaihtoehtoisia Lavian ja Porin välisiä suoran liikenteen toteuttamismalleja 1.3.2024 mennessä.

Ei: Jussi Ihamäen tekemä ja Tarja Grönblomin kannattama muutosehdotus: Joukkoliikennejaosto hylkää esityksen. Joukkoliikenneviranomaisen tarkastelee liikenteen asiakasmäärien kehittymistä vuoden jakson ajan ja tekee sen mukaan päätöksen liikenteen tulevaisuudesta.

Äänestyksessä annettiin JAA-ääniä 4 ja Ei-ääniä 5. Ei tyhjiä.

Tämän jälkeen asiassa suoritettiin äänestys pohjaehdotuksen ja Jussi Ihamäen tekemän sekä Tarja Grönblomin kannattaman muutosehdotuksen välillä:

JAA: Pohjaehdotus

Ei: Jussi Ihamäen tekemä ja Tarja Grönblomin kannattama muutosehdotus: Joukkoliikennejaosto hylkää esityksen. Joukkoliikenneviranomaisen tarkastelee liikenteen asiakasmäärien kehittymistä vuoden jakson ajan ja tekee sen mukaan päätöksen liikenteen tulevaisuudesta.

Äänestyksessä annettiin JAA-ääniä 0 ja Ei-ääniä 9. Ei tyhjiä.

Joukkoliikenne päätti 0-9 hyväksyä muutosehdotuksen, jonka mukaan joukkoliikennejaosto hylkää esityksen. Joukkoliikenneviranomaisen tarkastelee liikenteen asiakasmäärien kehittymistä vuoden jakson ajan ja tekee sen mukaan päätöksen liikenteen tulevaisuudesta.

Päätös

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto päätti hylätä päätösehdotuksen. Joukkoliikenneviranomainen tarkastelee liikenteen asiakasmäärien kehittymistä vuoden jakson ajan ja tekee sen mukaan päätöksen liikenteen tulevaisuudesta.

Tiedoksi

Porin Linjat Oy, Lavian yhtenäiskoulun rehtori, Lavia-tiedotuslehden toimitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 41

Aloite ikäihmisten maksuttomasta joukkoliikenteestä

PRIDno-2023-4136

Valmistelija / lisätiedot:
Merika Lanne
merika.lanne@pori.fi

Vanhusneuvosto on kokouksessaan 23.5.2023 § 17 asiattunniste PRIDno-2023-1801 käsitellyt aloitetta ikäihmisten maksuttomasta joukkoliikenteestä. Porin vanhusneuvosto ehdottaa maksutonta joukkoliikennettä ikäihmisille koululaisliikenteen aikataulujen ulkopuolella ajaville vuoroille. Ikäihmisille suunnatulla maksuttomalla joukkoliikenteellä edistetäisiin kaikkien palveluiden saavutettavuutta, vähennetään ikäihmisten yksinäisyyttä ja eristäytymistä, sekä edistetään sosiaalista kanssakäymistä ja liikkeelle lähtöä. Porin vanhusneuvoston mukaan maksuton joukkoliikenne olisi todellinen hyvinvointiteko kaupungilta ikäihmisille, eikä se maksaisi kaupungille enempää kuin nykyiset tyhjät bussivuorot. Bussilipun hinta saattaa olla este monelle ikäihmiselle lähteä omaa pihapiiriä kauemmas.

Ehdotus

Esittelijä: Jouko Hautamäki, vs. toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto päättää lausua seuraavasti:

Joukkoliikennejaoston päätöksessä (9.3.2021 § 15) lipputuotteista ja niiden käyttöehdoista hyödynnettiin tuoretta Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n teettämää selvitystä joukkoliikenteen alennuslippujen perusteista ja vaikutuksista. Selvityksessä ikääntyneet tunnistetaan omaksi kohderyhmäkseen, jonka alennukset voidaan perustella liikenneturvallisuuden parantamisella ja liikkumismahdollisuuksien lisäämisellä. Joukkoliikennejaoston päätöksellä lipputuotevalikoimaan ei tehty omaa lipputuotetta ikääntyneille, ja siten ikääntyneiden joukkoliikenteen käytöstä ja matkustusajoista tai -määristä ei ole myöskään käytettävissä rahastuslaitteista saatavaa tarkkaa dataa.

Joukkoliikenteen vuorotarjontaa ostetaan autopäivinä, linjatunteina ja linjakilometreinä. Perusopetuksen opetusjärjestelyihin on sidottu noin 11 autopäivää kylissä ja harvaan asutuilla alueilla, ja noin 20 autopäivää ajetaan lähes ympäri vuoden. Vuorojen täyttöastetta seurataan jatkuvasti. Tyhjät vuorot pyritään siirtämään heikon kysynnän reiteiltä paremman kysynnän reiteille, jos tyhjät vuorot ovat keskellä päivää. Aamuvarhaisia ja iltakuuden jälkeisiä vuoroja lopetetaan, jos niillä ei ole kysyntää. Koska joukkoliikenteen kustannuksista noin 70 % katetaan verovarosta, tyhjiä vuoroja ei voida ylläpitää.

Matkustusajankohdan rajaamisella tavoitellaan yleisesti vuorojen ruuhkautumisen ehkäisemistä, eikä matkustajan iällä ole tällöin merkitystä. Porissa matkustetaan vähiten klo 17-21 välisenä aikana ajettavilla vuoroilla. Porin joukkoliikenteessä kokeiltiin joululoman 2022 aikana maksutonta joukkoliikennettä klo 18 jälkeen. Matkojen määrä ei merkittävästi kasvanut, vaikka matkustaminen oli maksutonta. Kokeilun ajalta ei ole käytettävissä tietoa matkustajien ikärakenteesta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Lippujen hintojen alennuksia olisi kuormituksen tasaamisen kannalta tärkeämpää kohdentaa työmatka-aikojen jälkeisiin vuoroihin ennemmin kuin klo 9-17 väliseen aikaan. Todennäköisesti iltaisin tehdään enemmän vapaa-ajanviettoon liittyviä harraste- ja kyläilymatkoja kuin asiointimatkoja tai välttämättömiä palvelun ajanvaraukseen perustuvia matkoja.

Suomen Paikallisliikenneliitto ry:n selvityksessä ei suositella pienituloisuutta joukkoliikenteen lipputuotteiden alentamisen perusteeksi. Joukkoliikenteen lippujen myyntipisteen henkilökunnalla ja linja-autossa lippuja myyvällä kuljettajalla ei ole toimivaltaa tarkistaa asiakkaan taloudellista tilannetta lipun ostotilanteessa. Siksi liikkumisen tukeminen pienituloisuuden perusteella on toteutettava sosiaalihuoltolain (2014/1301 § 23) mukaisilla tukitoimilla, jotka voivat olla myös tuettuja matkoja joukkoliikenteessä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Tiedoksi

Vanhusneuvosto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§36, §37, §41

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei kuntalain 136 §:n perusteella saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§38, §39, §40

Oikaisuvaatimusohje

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimus on toimitettava Porin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijapäätöksen osalta toimielimelle, jonka alaisuudessa viranhaltija toimii.

Kirjaamon yhteystiedot:

Postiosoite: PL 121, 28101 Pori
Käyntiosoite: Palvelupiste Porina, Yrjönkatu 13
Sähköpostiosoite: kirjaamo@pori.fi
Faksinumero: (02) 634 9417
Puhelinnumero: (02) 623 4470
Vaihde (02) 621 1100

Palvelupisteen aukioloajat

maanantai 10 - 16
tiistai-torstai 8 - 16
perjantai 8 - 15

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää Porin kaupungin kirjaamosta.

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon toimielimen päättämän aikataulun mukaisesti.

Asianosaiselle lähetettyyn pöytäkirjaotteeseen oikaisuvaatimusohjeineen on merkitty lähettämispäivä sekä pöytäkirjan nähtävilläolopäivä.